

Werkblad: Wet van het speelveld

Grenzen stellen werkt bevrijdend

Participatie is niet gebaat bij 'alles kan, zegt u het maar'. Want waar ga je het dan over hebben, hoe en met wie? En niet alles kan: er is altijd een grens aan de orde: organisatorisch, fysiek-technisch, politiek-juridisch, financieel-economisch, sociaal-maatschappelijk. Zonder grenzen weet niemand waarover het wel of juist niet gaat en wie wat kan of mag doen. Dan krijg je een moeizaam proces. En dan krijg je waarschijnlijk een opbrengst die alle kanten op gaat en waarmee je niet goed verder kunt. Je wordt letterlijk overspoeld met informatie. Daarom moet elke initiatiefnemer of plannenmaker vaststellen óf beslissen welke grenzen aan de orde zijn. Dat kan trouwens ook samen met (andere) participanten.

Het stellen van grenzen dwingt je om vooraf na te denken over de inhoud, maar ook over het proces. Zo zorg je voor een speelveld waarbinnen mensen kunnen samenwerken, debatteren en onderzoeken. Als grenzen echte grenzen zijn - en iedereen ze kent en erkent - schept dat overzicht, voorspelbaarheid en helderheid. Het geeft veiligheid en het zorgt voor een zekere beheersbaarheid: Door grenzen te creëren stel je jezelf in staat vervolg te geven aan de uitkomsten. Het draagt daarmee ook bij aan vertrouwen en integer handelen en zorgt voor procedurele rechtvaardigheid.

Het stellen van een grens werkt bevrijdend en geeft ruimte aan initiatief.

De wet van het speelveld doorgronden

Wil je aan de slag met deze wet? Download dan het werkblad dat bij deze wet hoort, op de website van het kennisknooppunt participatie. De volgende vragen helpen je alvast op weg:

- Toepassingsvraag:** Wie bepaalt welke grens? Welke grens ligt vast en welke kan nog veranderen? Is dat een feit of een beslissing?
- Reflectievraag:** Wat gaat er fout als de grenzen niet duidelijk gesteld zijn, niet erkent worden of niet bekend zijn?
- Onderzoeksvraag:** Wat is nodig om grenzen te zekeren? En wat zijn grenzen eigenlijk?

Theorieën en literatuur

Probeer je de wet van de Moeite te doorgronden? Door deze vragen te doorgronden, kom je een heel eind. Deze boeken helpen je hierbij:

- De democratische rechtstaat (feit of droom?) – Parviz Samim
- Van Tollenaar tot Poortwachter – Geschiedenis van de Douane
- In Europa + Grote Verwachtingen – Geert Mak
- Het waagstuk van de politiek – Hannah Arendt
- Wij zijn de politiek (Het denken van Daan Roover) – Marc van Dijk
- Bureaucratie is een inktvis – Rene ten Bos
- Het agoromodel (de wereld is eenvoudiger dan je denkt) – René Gude
- Het goede leven en de vrije markt – Ad Verbrugge, Govert Buijs, Jelle van Baardewijk
- Groter denken, kleiner doen – Herman Tjeenk Willink

In de wetenschap is elke waarheid een hypothese tot het tegendeel is bewezen. Zo is ook in de participatiekunde elke wet een voorlopig idee dat vatbaar blijft voor discussie.